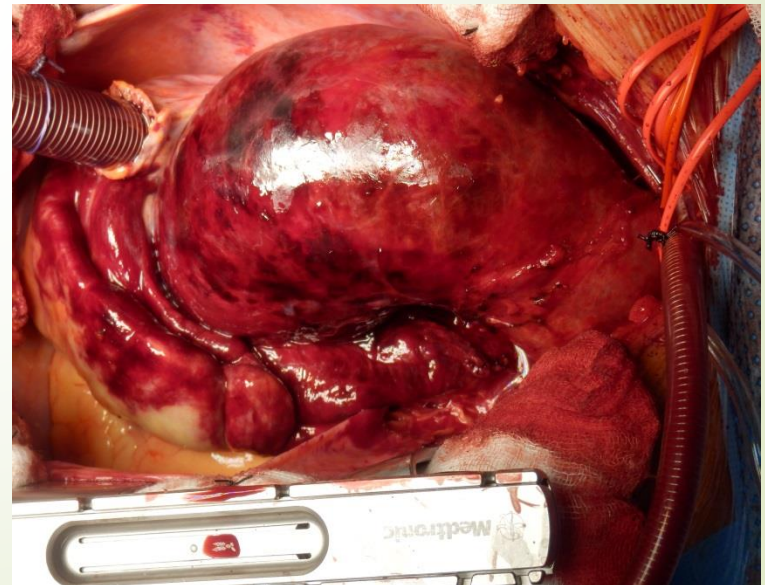

NÁRAST DISEKCIÍ AORTY

-

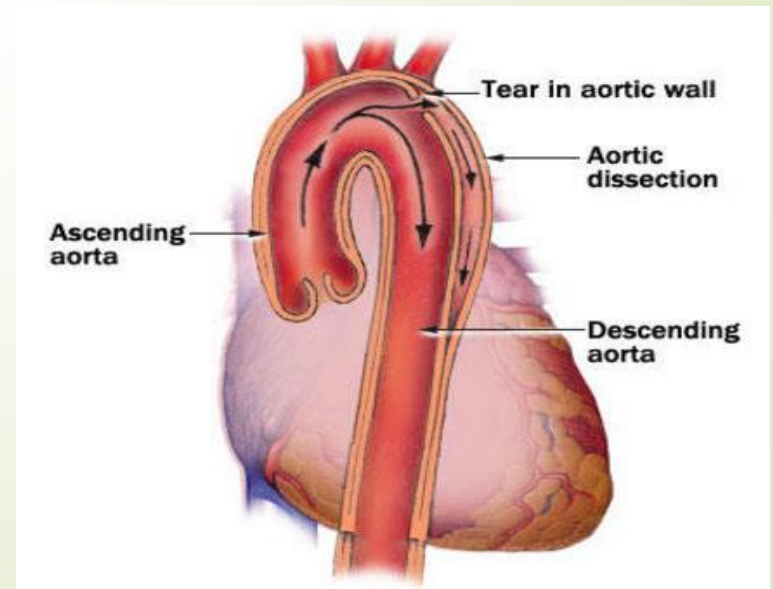
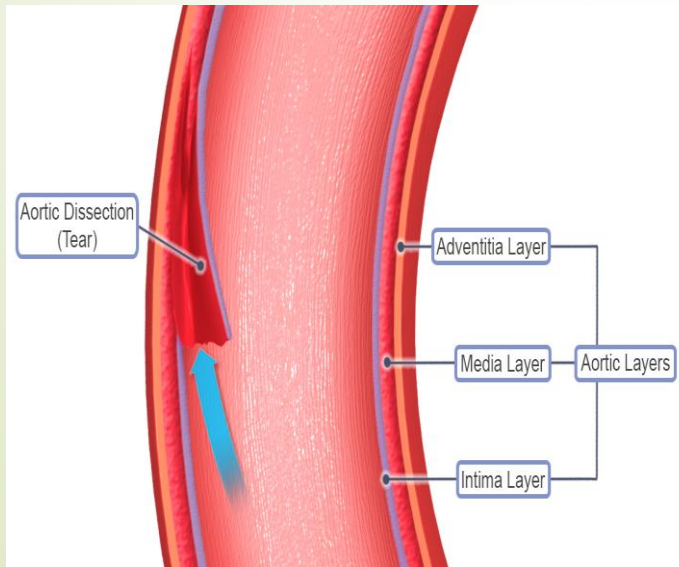
VČASNÁ DIAGNOSTIKA?

Autor: Mgr. Eva Holíková
Spoluautoři: Mgr. Danica Mikovčáková
Bc. Roman Hric

Disekcia aorty (DA)

- ▶ natrhnutie - prasknutie vnútornej vrstvy steny aorty - intima,
- ▶ ak dôjde k prasknutiu vonkajšej vrstvy steny aorty (napr. pri zvýšení tlaku) – disekcia je často smrteľná.
- ▶ tlak krvi spôsobuje rozštiepenie vnútornej a strednej vrstvy aorty, tie sa oddeľujú, priestor medzi nimi sa naplňa krvou (celkové oslabenie steny aorty),

Príznaky DA

Bolest' za hrudnou kosťou, vystreľujúca do chrbta, brucha, extrémna, náhle vzniknutá, trhavá, tlaková, pálivá, mierna alebo žiadna

príznaky vyplývajúce z malperfúzie orgánov: IM, NCMP, ochrnutie, ileus

dušnosť, slabosť, schvátenosť, závrate

hemodynamická instabilita

**diferencia nameraného tlaku krvi na končatinách
(PODCEŇUJE SA !!!)**

poruchy citlivosti a hybnosti

poruchy vedomia

**disekcia bez akychkoľvek príznakov - náhla smrť
pacienta (2% za hodinu)**

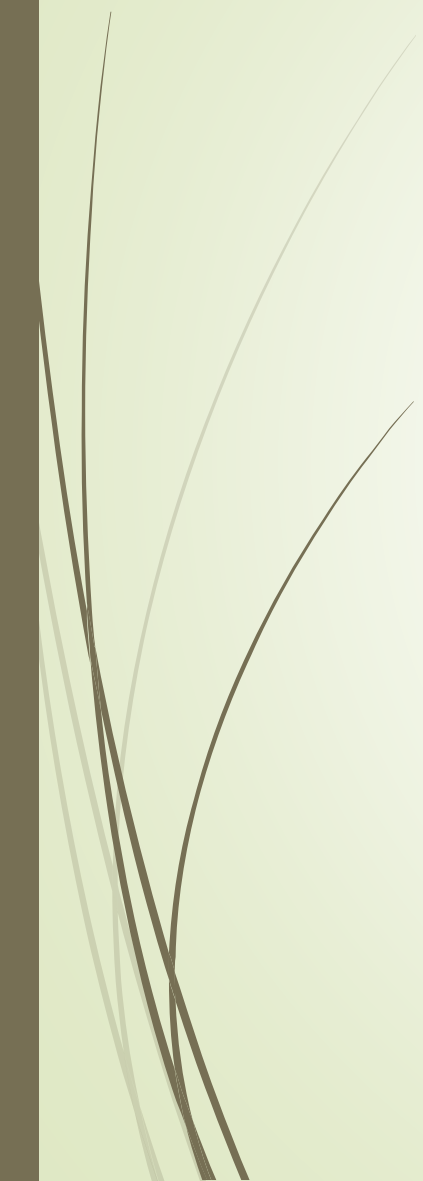

Príčiny vzniku DA

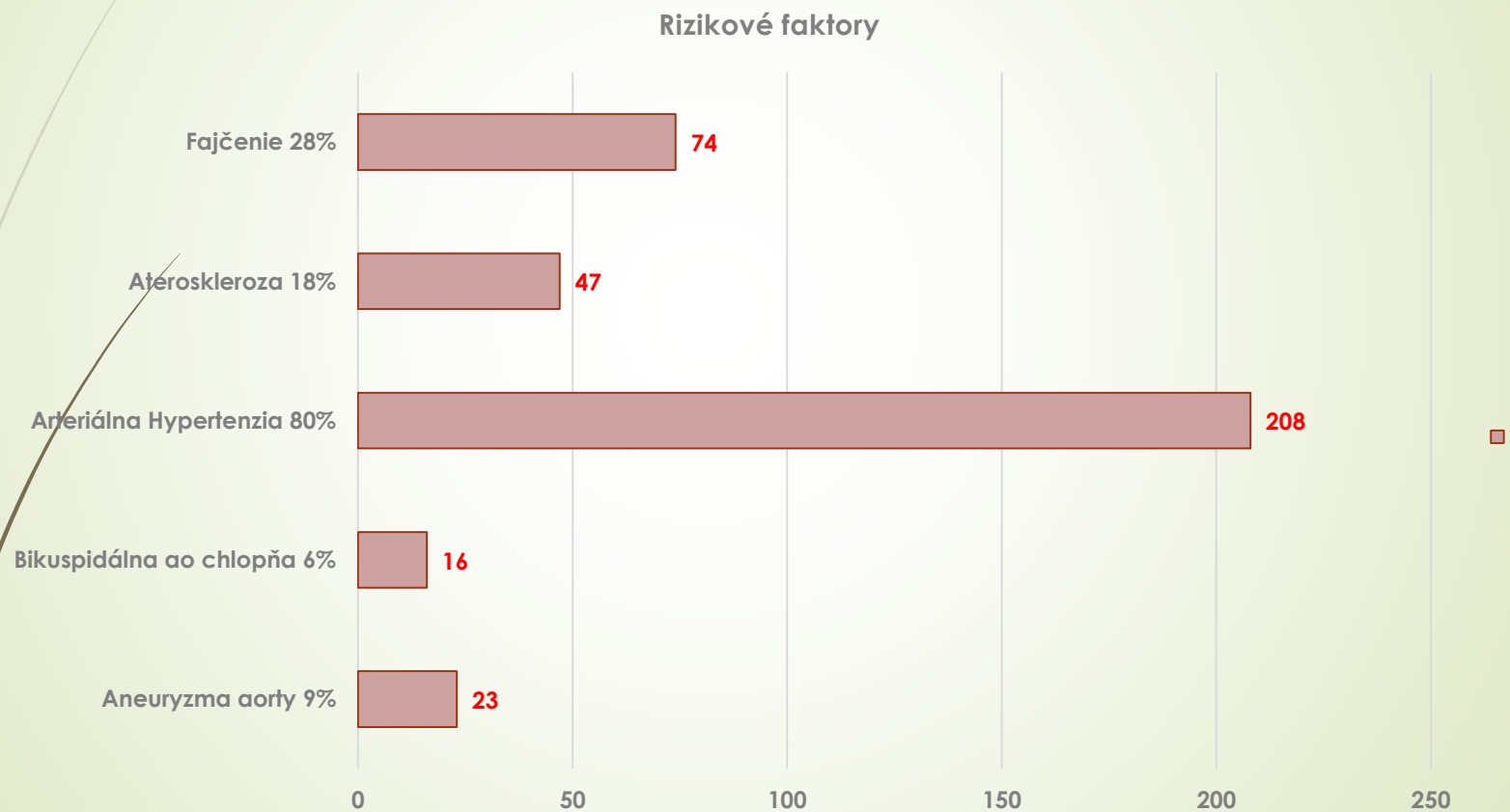
- oslabenie steny aorty alebo jej zápal,
- dlhodobo prítomné vysoké hodnoty tlaku krvi,
- vrodené ochorenia spojiva,
- dvojčípa aortálna chlopňa,
- úrazy hrudníka (napr. pri autonehode),
- mužské pohlavie,
- tehotenstvo,
- vzpieranie ťažkých váh.

Rizikové faktory

- arteriová hypertenzia,
  - fajčenie, drogy,
  - koarktácia aorty,
  - aortálna dvojcípa chlopňa,
  - aneuryzma aorty,
  - arteroskleróza.
-

Vplyv rizikových faktorov na nárast DA

Neliečená AH - tichý zabijak

Údaje WHO

- 1,28-miliardy dospelých vo veku 30 až 79 rokov má AH.
- 46 % si neuvedomuje, že má problém.
- 42 % s AH je diagnostikovaná a liečená.
- Len 1 z 5 dospelých (21 %) s hypertenziou ju má aj pod kontrolou.
- AH je hlavnou príčinou predčasných úmrtí na celom svete.
- Každoročne pribudne kardiológom približne 30-tisíc osôb so zistenými hypertenznými chorobami v SR.
- Najvyšší podiel dlhodobo tvoria 45- až 64-roční pacienti v SR.

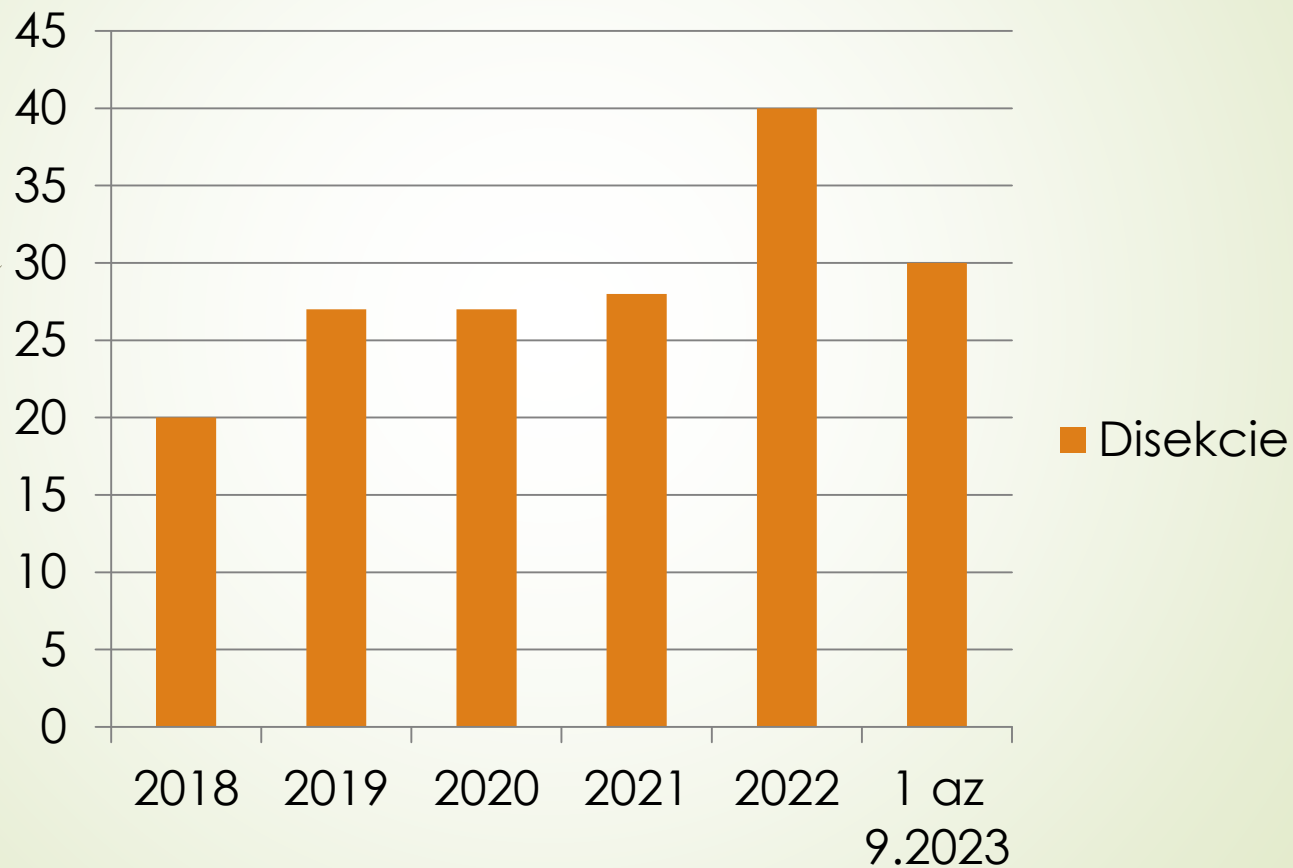
Operované disekcie aorty v SÚSCCH

rok	Disekcie
1-9.2023	30
2022	40
2021	28
2020	27
2019	27
2018	20

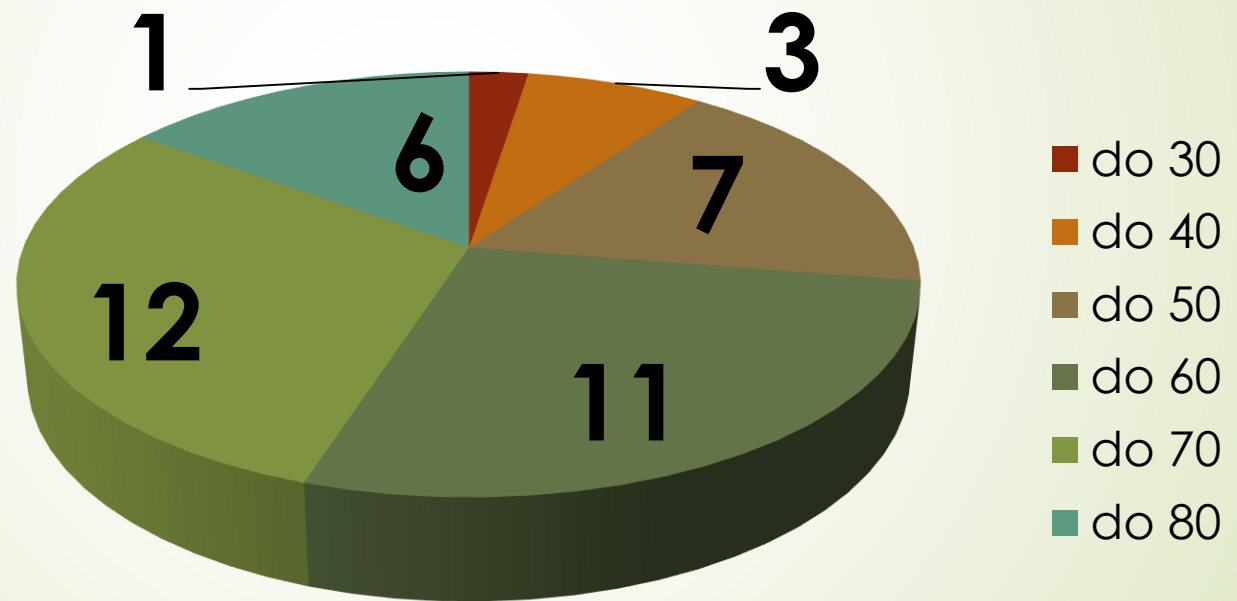
Operácie DA majú vzrastajúci trend !!

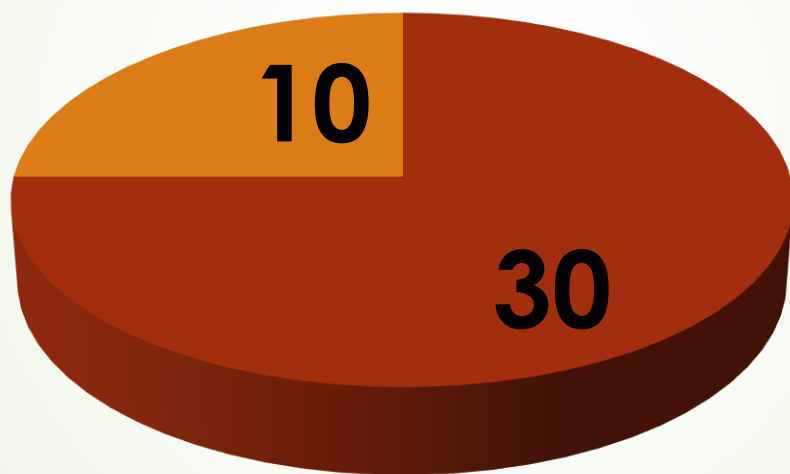
Operované DA v SÚSCCH

Vek pacientov s DA

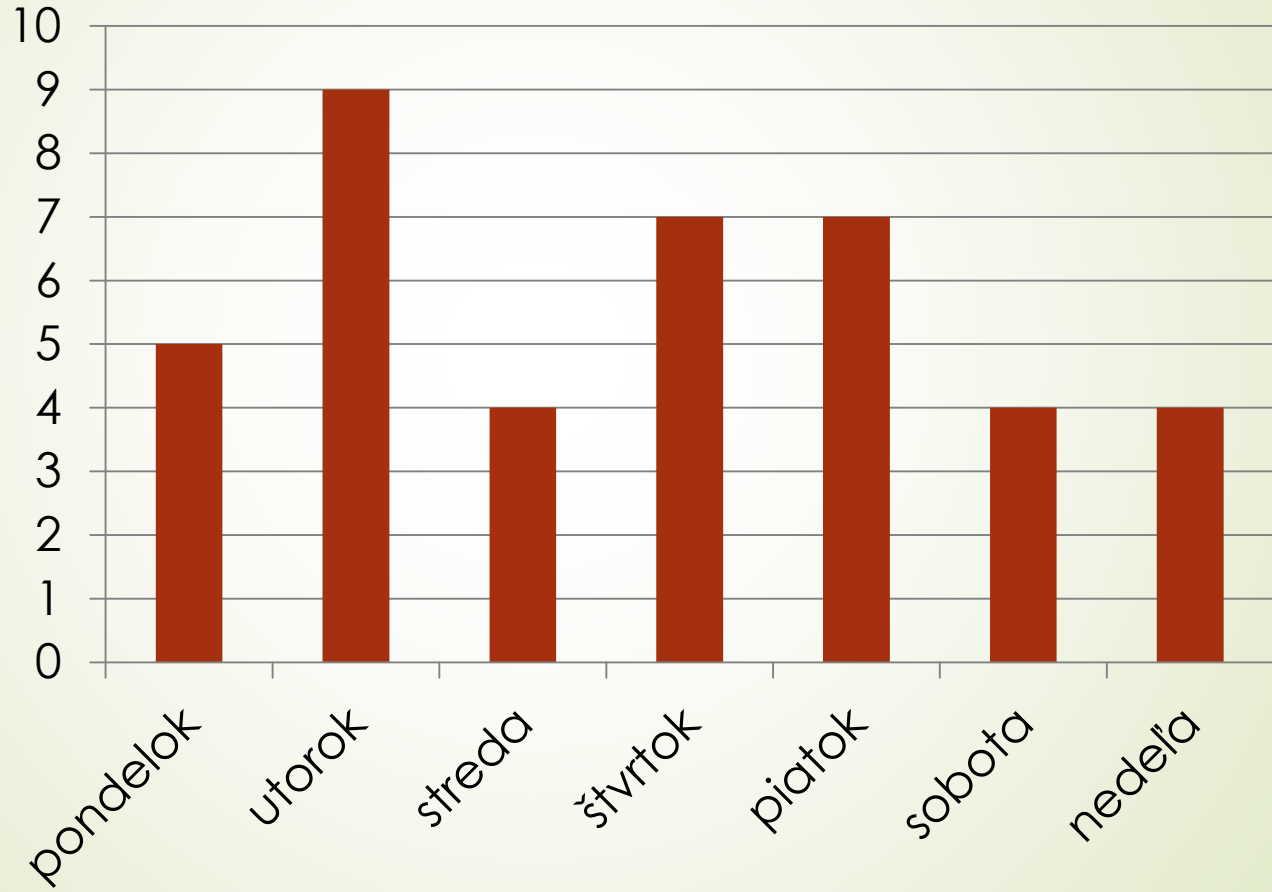

Pohlavie

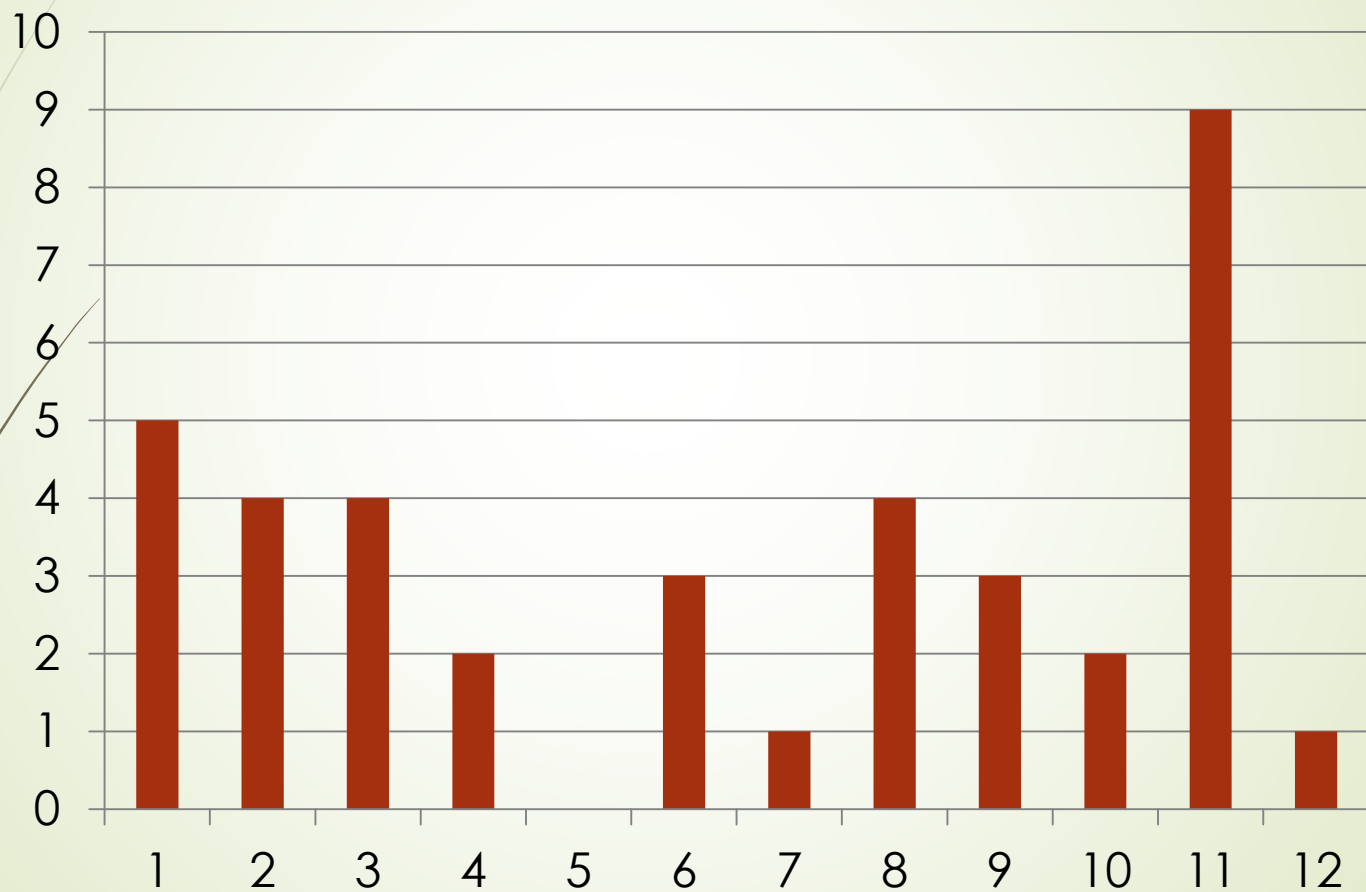

■ muži
■ ženy

Deň v týždni

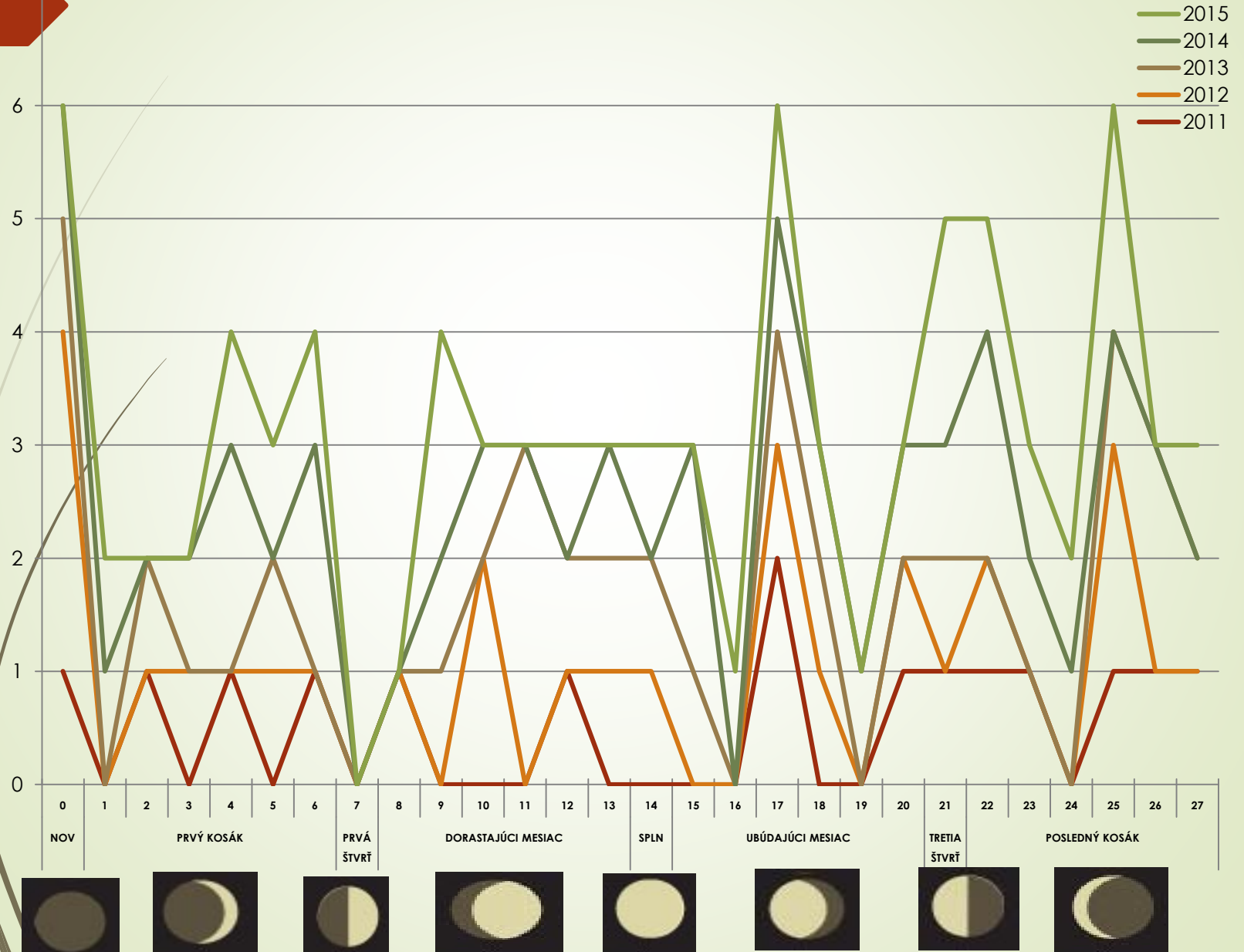

Kalendárny mesiac

Vplyv mesiaca

7

Príprava pred akútnou operáciou DA na OAIM II

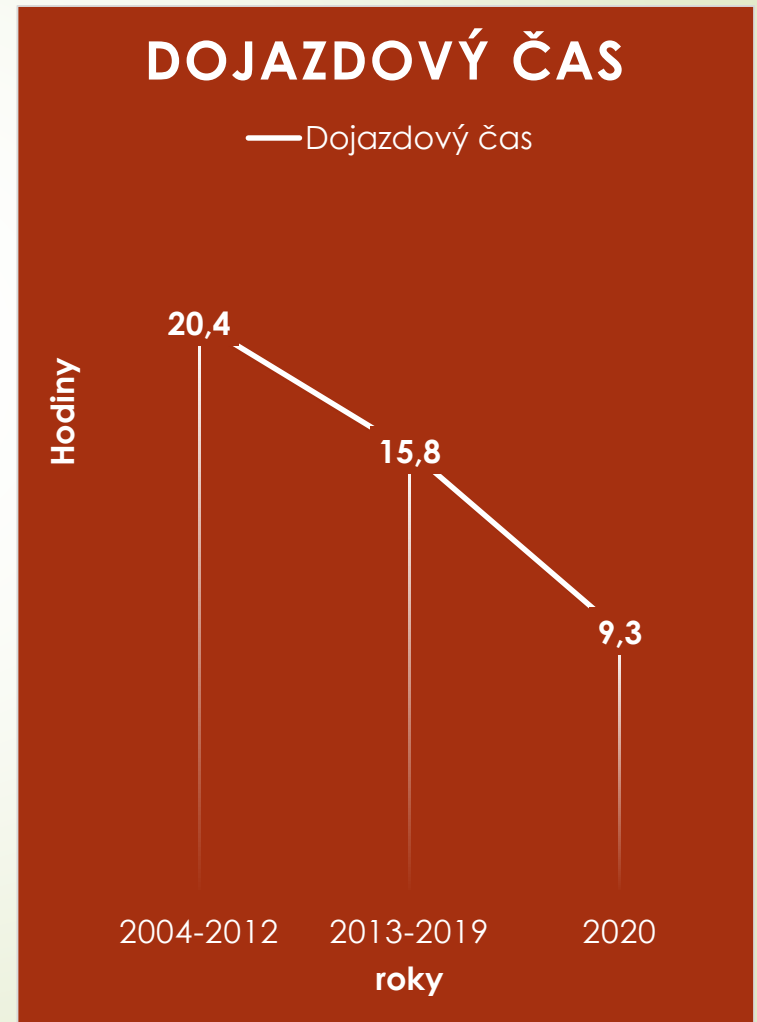
- úvodný monitoring,
- **prísna korekcia AH** v poradí **-12 zvod ekg**,
- Betaloc 2,5 – 5mg iv, Ebrantil 25-50mg iv, Isoket 1–10 ml/hod,
- **analgézia** – morfín 2,5-5mg iv., predtým Ondasetron 4mg iv, (neplatí pri kontin. analg.),
- pri SatO₂ 92% oxygenoterapia,
- **12 zvod ekg**,
- **Echokg**, punkcia art. rad. bilat, 2x PVK, PMK s TČ,
- ak **TEE** – nutná analgosedácia, zvažiť OTI a UPV,
- **odbery** - vrátane KS, Trop, BWR, hepatitída, HIV a chlad. protilátok,
- 8x ery, 2x Tromb,
- Nolpaza 40mg iv,
- **ATB profyl** : 2g Vulmizolin,
- informované súhlasy,
- ak je indik operačný výkon, pacienta prijíma KCH odd.

Dojazdový čas (SÚSCCH)

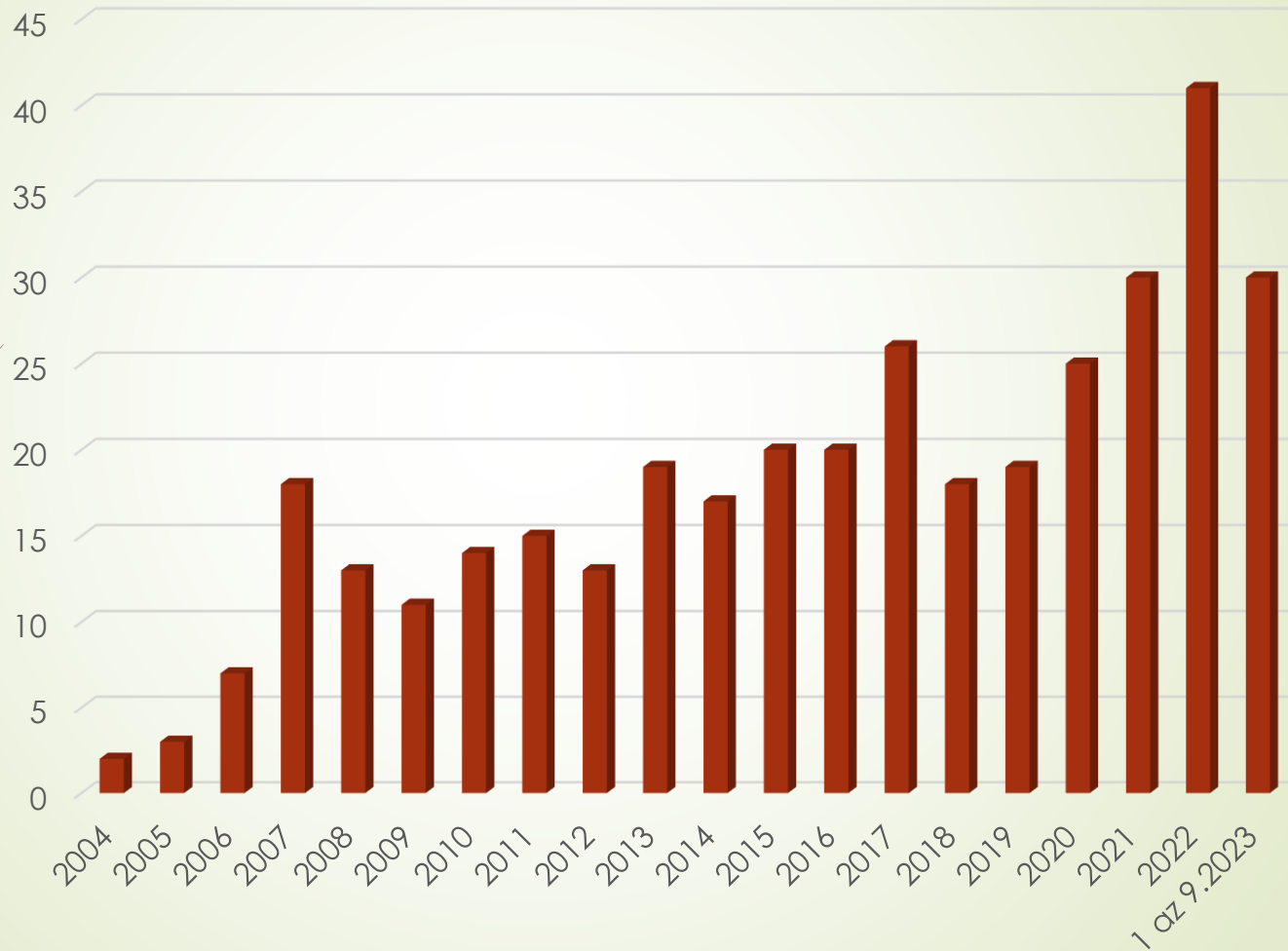
Čas od vzniku príznakov po príjem na kardiochirurgické oddelenie.

Zo sledovania sú vylúčení pacienti s dojazdom viac ako 48 hodín. Dojazdový čas bol sledovaný v troch obdobiach 2004-2012; 2013-2019 a 2020.

- Informovanosť
- Diagnostika
- Dostupnosť CT
- Skúsenosť posádok RZP a lekárov urgentného

Nárast DA v SÚSCCH

Nárast ?

- **2021 menej plánovaných OP na aorte**
- **COVID ? (postihnutie artérií ..)**
- **Horšia zdravotnícka starostlivosť počas pandémie?**
- **Celková horšia zdravotná starostlivosť? (neliečená AH)**
- **Lepšia diagnostika ??**
- **MALI STE AJ VY NÁRAST ??**

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ

Pod'akovanie kardiochirurgom:

*Mudr. Zacharovský, Mudr. Urbán, Mudr. Halushka,
Mudr. Pekár za poskytnutie materiálov zo svojich prezentácii.*

